

Voorstel:

1. **De vordering van NV Amphion op de gemeente Doetinchem afwijzen.**
2. **De hypothecaire lening omzetten in een eenmalige investeringsbijdrage.**
3. **Deze investeringsbijdrage activeren en afschrijven op basis van annuïteiten voor het restant van de afschrijvingstermijn.**
4. **De grond terugnemen in eigendom en in erfpacht met beperkende bepalingen uitgeven aan NV Amphion.**
5. **Het beleid met betrekking tot de toekomstige afschrijvingen opnemen in de budgetovereenkomst per 2016.**
6. **Een bestemmingsreserve vormen voor vervangingsinvesteringen en hieraan per 2016 t/m 2030 jaarlijks een dotatie doen van € 50.000,- uit het budget Cultuur.**
7. **In de nieuwe budgetovereenkomst een inspanningsverplichting voor NV Amphion benoemen ter vorming van een bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen en de verplichting deze bestemmingsreserve zichtbaar op te nemen in begroting en jaarstukken.**
8. **De opbouw van deze Reserve vervangingsinvesteringen Amphion laat onverlet dat het exploitatiedeel van de totale budgetsubsidie onderdeel vormt van de Voorjaarsnota 2015.**

Inleiding

U hebt op 30 oktober 2014 besloten over de budgetovereenkomst 2015 met NV Amphion. Hierbij hebt u een motie aangenomen waarbij u ons college opdraagt de problematiek van de afschrijvingsystematiek op te lossen. Uiteindelijk is de oplossing gevonden in een vergelijking van de accountancyregels die voor beide organisaties gelden. Hieruit vloeit een set aan acties voort waarvan de belangrijkste is de omzetting van de hypothecaire lening in een gemeentelijke investeringsbijdrage. Daarnaast wordt een gemeentelijke bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen Amphion gevormd per 2016.

Samenvatting

De afschrijvingsproblematiek van Amphion wordt opgelost door de hypothecaire lening die de gemeente aan Amphion heeft verstrekt voor de nieuwbouw om te zetten in een eenmalige investeringsbijdrage.

Concreet houdt dit in dat de gemeente Doetinchem een eenmalige investeringsbijdrage aan Amphion verstrekt waarmee zij de hypothecaire lening voor de nieuwbouw in één keer aflost.

De jaarlijkse subsidie aan Amphion voor rente en aflossing van de hypotheek vervalt hiermee.

De gemeente gebruikt de vrijgevallen subsidielast ten behoeve van dekking van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringsbijdrage.

De omzetting van een lening in een investeringsbijdrage is budgettair neutraal voor de gemeente.

Omdat met de aflossing van de hypotheek tevens hypothecaire zekerheid vervalt, neemt de gemeente de grond onder Amphion terug in eigendom en geeft deze uit in erfpacht aan Amphion. Daarmee is naar de toekomst gezekerd dat het pand kan worden vervreemd zonder instemming van de gemeente Doetinchem.

Kern van de afschrijvingsproblematiek

Vanaf de ingebruikname van het nieuwe theater is er een probleem met betrekking tot de afschrijvingslasten van NV Amphion in relatie tot de subsidie die Amphion hiervoor ontvangt.

Deze problematiek rondom de afschrijvingen is tweeledig:

1. De subsidie die NV Amphion ontvangt voor de rente en aflossing op de hypothecaire lening van de gemeente Doetinchem is gebaseerd op annuïteiten. Op basis van de geldende verslagleggingsregels dient Amphion haar vaste activa lineair af te schrijven. De jaarlijkse afschrijvingslasten voor Amphion zijn hiermee hoger dan de subsidie die Amphion ontvangt.
2. Naast de financiering door de gemeente heeft Amphion ter financiering van de nieuwbouw een investeringssubsidie van de provincie Gelderland en de omliggende gemeenten ontvangen. Deze investeringssubsidie is, als zijnde een bijdrage van derden, in één keer in mindering gebracht op de boekwaarde van de vaste activa. In de exploitatie van NV Amphion is onvoldoende ruimte om reserveringen te doen om toekomstige vervangingsinvesteringen voor dit deel te financieren.

1. Investeringsubsidie NV Amphion

1.1 Probleem

Ter financiering van de nieuwbouw van NV Amphion heeft de gemeente Doetinchem een hypothecaire lening verstrekt van € 18.700.000,-. De looptijd van deze lening is 40 jaar waarbij de rente en aflossing op basis van annuïteiten € 1.045.000,- bedraagt. Ter dekking van de rente en aflossing ontvangt Amphion een subsidie van onze gemeente voor hetzelfde bedrag. Deze subsidie staat los van de jaarlijkse subsidiebijdrage in de exploitatie. Het gebouw dient voor de gemeente als zekerheid bij de verstrekte lening aangezien de gemeente het recht van eerste hypotheek heeft. Er is destijds gekozen voor een hypothecaire lening met subsidiering van de rente en aflossing omdat hiermee de meeste zekerheid voor de gemeente Doetinchem werd verkregen.

In de praktijk blijkt dat de werkelijke afschrijvingslasten van NV Amphion hoger zijn dan de jaarlijkse subsidie van de gemeente. Dit verschil ontstaat doordat Amphion op grond van de voor haar geldende verslaggevingregels een andere afschrijvingssystematiek moet toepassen dan de gemeente.

Waar de gemeente kan afschrijven op basis van annuïteiten, moet Amphion als NV lineair afschrijven. Over de gehele levensduur is de afschrijving bij beide methodes uiteraard gelijk. Echter, op basis van annuïteiten wordt de eerste jaren minder afgeschreven omdat de rentecomponent in de annuïteit hoger is. Doordat de jaarlijkse afschrijvingslasten van NV Amphion dus hoger zijn dan de subsidie die de gemeente verstrekt ter dekking van rente en aflossing van de lening, heeft NV Amphion een tekort op de exploitatie. Hierdoor wordt een negatief eigen vermogen opgebouwd.

1.2 Oplossing

Om deze afschrijvingsproblematiek op te lossen, is de meest voor de hand liggende oplossing om de hypothecaire lening om te zetten in een eenmalige investeringsbijdrage. Deze investeringsbijdrage kan NV Amphion vervolgens in mindering brengen op de boekwaarde van de activa. Hierdoor nemen de afschrijvingslasten aanzienlijk af. De jaarlijkse subsidie voor de rente en aflossing komen hiermee uiteraard te vervallen.

De gemeente kan de investeringsbijdrage aan NV Amphion op basis van artikel 61 van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) activeren als zijnde een bijdrage in activa van derden. Deze bijdrage wordt afgeschreven op basis van de resterende economische levensduur. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen op basis van annuïteiten € 1.045.400,-. Dit is gelijk aan de subsidie die Amphion op dit moment jaarlijks ontvangt ter dekking van de rente en aflossing op de hypothecaire lening. De omzetting van de hypothecaire lening in een investeringsbijdrage is dus budgettair neutraal voor de gemeente.

NV Amphion gaat deze oplossing reeds in haar Jaarrekening 2014 verwerken ten behoeve van het juiste inzicht en conform de (wettelijke) richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

1.3 Voorwaarden

Artikel 61 van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) stelt een aantal voorwaarden aan het activeren van een bijdragen aan activa in eigendom van derden:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Deze voorwaarden worden vastgelegd in een aanvullende overeenkomst tussen de gemeente en NV Amphion. Aan een deel van deze voorwaarden is al voldaan. De investering in het gebouw heeft reeds plaatsgevonden door Amphion en met de realisatie en openstelling van het theater draagt deze investering bij aan de publieke taak.

Met de omzetting van de hypothecaire lening in een investeringsbijdrage vervalt de zekerheid die de gemeente ontleent aan het gebouw. Resterende zekerheid ontleent de gemeente aan haar positie als grootaandeelhouder.

1.4 Juridisch

De weggefallen zekerheid van het eerste hypotheekrecht kan een risico opleveren in het geval van een faillissement van NV Amphion. Aan de andere kant is een dergelijke situatie niet aannemelijk, aangezien de gemeente grootaandeelhouder is. Andere schuldeisers zouden kunnen zijn de Belastingdienst, leveranciers en energiebedrijven. Verkoop van de schouwburg aan een derde (door de curator) is evenmin direct voor de hand liggend.

Een vorm van zekerheid wordt verkregen door het terug in eigendom nemen van de grond onder schouwburg Amphion en deze vervolgens in erfpacht uit te geven aan de NV met beperkende bepalingen omtrent gebruik en overdracht.

Dit biedt echter geen volledige zekerheid. Om te voorkomen dat (de directie en/of het bestuur van) NV Amphion het gebouw zal aanwenden als zekerheid voor leningen van derden, dient dit in de budgetovereenkomst en de subsidieafspraken bij de investeringssubsidie nadrukkelijk (en met sancties) te worden uitgesloten.

2. Vervangingsinvesteringen

2.1 Probleem

Op basis van het actuele meerjarenonderhoudsplan wordt de eerste grote vervangingsinvestering verwacht in 2030. Deze investering bedraagt ruim € 1.800.000,- (rekening houdend met een jaarlijkse indexatie van de kosten met 2%).

Het verloop van de vervangingsinvesteringen is als volgt:

Jaar	2020	2025	2030	2034	2040	2050
Investering:	€ 72.000	€ 235.000	€ 1.868.000	€ 129.000	€ 757.000	€ 9.384.000

Een deel van de activa is gefinancierd met investeringssubsidies van derden. De provincie Gelderland en de gemeenten Bronckhorst, Montferland en Oude IJsselstreek hebben in totaal € 9.300.000,- subsidie verstrekt om de nieuwbouw te realiseren. De exploitatie van NV Amphion biedt onvoldoende ruimte om de benodigde reserves op te bouwen om zelfstandig vervangingsinvesteringen voor dit gedeelte te financieren.

In de toekomst kunnen mogelijk financiële bijdragen gevonden worden in nieuwe sponsorgelden en/of subsidies. Tevens kan financiële ruimte ontstaan door uitstel van vervangingen ten opzichte van het meerjarenonderhoudsprogramma of hogere inkomsten uit verhuur of bezoekersaantallen.

2.2 Oplossing

Vanuit de budgetsubsidie leggen wij een inspanningsverplichting bij Amphion neer om zoveel mogelijk middelen te reserveren voor toekomstige investeringen. Daarnaast heeft de vergadering van aandeelhouders jaarlijks het recht om de bestemming van het resultaat te bepalen. Als de exploitatie dit toelaat, kan er jaarlijks bepaald worden welk deel van het resultaat aan een bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wordt toegevoegd. Dit geeft echter geen zekerheid dat daadwerkelijk voldoende middelen gereserveerd worden. In eerste instantie is dit een gezamenlijk probleem van de aandeelhouders. Op het moment dat er geen investeringen gedaan kunnen worden die wel noodzakelijk zijn, zullen de aandeelhouders hierover moeten beslissen. De gemeente Doetinchem is met 89% van de aandelen de grootaandeelhouder. Vanuit die gedachte is het raadzaam een reserve op te bouwen van waaruit een bijdrage voor toekomstige vervangingsinvesteringen gedaan kan worden.

Het voorstel is dat de gemeente Doetinchem een bestemmingsreserve vormt voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Hieraan wordt structureel € 50.000,- toegevoegd vanuit het budget Cultuur.

Om redenen van behoorlijk bestuur en het behoud van deze regionale voorziening is het richting NV Amphion wenselijk concreet aan te geven dat de gemeente Doetinchem zich medeverantwoordelijk voelt voor de instandhouding. Bij de behandeling van de jaarstukken en de budgetovereenkomst met Amphion in november 2011 en september 2013 werden door uw raad meermaals de afschrijvingskosten benoemd. Om die reden is er telkens slechts voor één jaar een overeenkomst afgesloten terwijl alle partijen een meerjarige budgetovereenkomst wenselijk vinden.

Tot een daadwerkelijk oplossing komen wij nu met dit uitonderhandelde voorstel. Daarbij worden zowel de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente als die van Amphion benadrukt. De hoogte van het bedrag is een handreiking en lost niet het geheel van de vervangingsinvestering op.

Op het moment van de noodzakelijke vervangingsinvestering in 2030 is een gemeentelijke reserve van minimaal € 750.000,- opgebouwd. In de Voorjaarsnota is deze jaarlijkse dotatie als aanmelding meegenomen.

Voor een eventuele bijdrage in vervangingsinvesteringen dient NV Amphion het nut en de noodzaak van de investering goed te onderbouwen. Op basis hiervan kunnen wij de afweging maken om een bijdrage te doen.

In de budgetovereenkomst wordt een inspanningsverplichting voor NV Amphion opgenomen een bestemmingsreserve te vormen waaraan jaarlijks een bedrag wordt toegevoegd mits de exploitatie dit toelaat.

Tevens zet Amphion zich in om onderhoud en vervangingsinvesteringen zo veel als mogelijk uit te stellen, zonder in te boeten qua kwaliteit en veiligheid. Door uitstel van onderhoud en vervanging wordt financiële ruimte gecreëerd.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,

ing. N. van Waart,
secretaris

bc. N.E. Joosten,
burgemeester